

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2014

aruandeaasta lõpp: 31.12.2014

ärinimi: Eesti Tõusigade Aretusühistu

registrikood: 10023404

tänava/talu nimi, Aretuse 2

maja ja korteri number:

alevik: Märja alevik

vald: Tähtvere vald

maakond: Tartu maakond

postisihtnumber: 61406

telefon: +372 7493144, +372 5135927

faks: +372 2493127

e-posti aadress: estpig@estpig.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Bilanss	5
Kasumiaruanne	6
Rahavoogude aruanne	7
Omakapitali muutuste aruanne	8
Raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	9
Lisa 2 Raha	11
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	11
Lisa 4 Varud	12
Lisa 5 Materiaalne põhivara	13
Lisa 6 Laenukohustused	14
Lisa 7 Võlad ja ettemaksed	14
Lisa 8 Tingimuslikud kohustused ja varad	15
Lisa 9 Sihtfinantseerimine	15
Lisa 10 Müügitulu	16
Lisa 11 Muud äritulud	16
Lisa 12 Kaubad, toore, materjal ja teenused	16
Lisa 13 Mitmesugused tegevuskulud	17
Lisa 14 Tööjõukulud	17
Lisa 15 Seotud osapooled	17
Aruande allkirjad	19
Vandeauditori aruanne	20

Tegevusaruanne

Juhatusesimehe pöördumine. Euroopa Komisjon kiitis ametlikult heaks Eesti maaelu arengukava aastani 2020, mille alusel makstakse välja 993 miljonit eurot toetusi maapiirkondade elu edendamiseks. Sellest 823 miljonit Euroopa Liidu eelarvest ja 169 miljonit Eesti riigi vahenditest. Toetusraha kasutatakse muu hulgas põllumajandusettevõtete tulemuslikkuse parandamiseks, loomade heaolu parandamiseks, kohalike arengustrateegiate väljatöötamiseks jpm.

Läinud 2014. aasta kinnitas põllumeestele meelde tõsiasja - aastad on üldjuhul kõik väga erinevad, mõni nendest võib kaasa tuua vägagi keerulisi aegu. Hetke majandusolukorra taustal on muutunud põllumeeste olukord väga keeruliseks. Seakasvatuse sektori esindajatele ei tule ka käesolev aasta tõenäoliselt kerge.

Üks osa, nn. Eesti kapitalil põhinevaid seakasvatajaid on koondunud Eesti Tõusigade Aretusühistusse ning hästi kaalutatud tegevus ja koostöö on märksõnad, mis aitavad meid püstitatud eesmärkideni jõuda. Põllumajanduses tegutsemine eeldab pikka ettemõtlemist, siin on investeringute tasuvusaeg pikem kui paljudes teistes ettevõtlusharudes. Muutlik turg nõuab kannatlikkuse kõrval kohanemisvõimet ning turu nõudlustele asjakohast reageerimist.

Keerulisemad ajad sunnivad ettevõtjaid suhtuma oma eesmärkidesse realistlikumalt ning mõtlema tulevikuplaane põhjalikumalt läbi.

Põllumajandus on ebastabiilne tootmisharu, kus edukad on need ettevõtjad-tootjad, kes orienteeruvad pikaajalistele eesmärkidele.

Loomakasvatuse osakaal põllumajanduses on ca 40%. Tõuaretuse- ja loomade sigimisega tegeleva organisatsioonina on meil oluline roll loomakasvatustoodangu mitmekesistamisel. Tõuaretusprotsessi kriitilised tunnused nii seakasvatuses kui ka kõikide teiste loomaliikide osas on keskkonnateadlikkus (nt. vahendite säästlik kasutamine, reostuse vähendamine) ja tähelepanu pööramine loomade heaolule ja tervisele.

Tõuaretus toimub seal, kus toimuvad teadusuuringud. Asjatundlik ja konkurentsivõimeline tõuaretus toetub ühistegevusele.

Kolmandat aastat kehtiva elusloomade ekspordi keelu tõttu niigi kahjumis seakasvatajad on taas kahe tule vahel. Vene embargo on liha varumishinda viimase poole aastaga langetanud üle 30 protsendi, teravilja hind on samal tõusnud ligikaudu 20 protsenti. Juba mitmendat aastat toodab suur osa seakasvatajaid kahjumit. Viimase poole aastaga on ka sealiha kokkuostuhinnad langenud kolmandiku võrra.

Eelmise aasta lõpul said paljud seakasvatajad seakasvatuse eritoetust. Euroopa Liidu otsetoetuste arvelt eraldati selleks 2,6 miljonit eurot.

Paraku tõi see kasvatajate hinnangul ainult ajutist leevendust, sest toetuse saamiseks tuli rakendada kõrgendatud nõudeid loomade heaoluks.

Eesti Tõusigade Aretusühistu on juhtinud läbi mitmete pöördumiste Eesti Vabariigi valitsusasutuste tähelepanu sellele, et seakasvatuse sektor on turusurve all olnud, peamiselt Vene embargo tõttu, alates 2012. aastast ja vajab erakorralist kriisiabi. Lisaks avaldavad negatiivset mõju ebavõrdsed konkurentsitingimused ja möödunud aasta septembrikuust metssigadega Eestisse jõudnud sigade aafrika katk, mille farmidesse jõudmise takistamiseks tuleb teha märkimisväärsed kulutusi bioohutusmeetmetele.

Arenenud riikide põllumajandus toimib peamiselt läbi ühistegevuse. See on alus odavamaks tootmiseks ja parema hinna saamiseks turgudel.

Aretusühistu liikmed ostavad koos söödakomponente (peamiselt valgulist toorainet), et saada paremat hinda ja stabiliseerida pakkumiste turgu.

Arendamisel on jätkuvalt ühistulise aretusfarmi loomine tõusigade kasvatamiseks, et efektiivistada tootmist farmides. Ühistulises tegevuses esineb hetkel siiski raskusi, erimeelsusi. Ühistu üksikliikme huvid ei kattu alati ühistu üldiste huvidega. Vajalik on riigi kaasabi ühistulise liikumise arendamiseks läbi seadusloome.

Halduslik struktuur. Eesti Tõusigade Aretusühistusse kuulub 29 Eesti kapitalil põhinevat farmerit, ühtekokku 14 638 põhikarja seaga, mille kaudu koos tegutsedes korraldatakse tõuaretusalast tööd. Aretusühistu on tunnustatud sigade tõuraamatu (puhtatõulised sead) ja aretusregistri (ristandsead) pidaja. Kõigil liikmetel on kohustus osaleda sigade jõudluskontrolli läbiviimisel.

Liikmete üldkoosolek valib kolmeks aastaks kuni 9 liikmelise nõukogu. Käesoleval aastal toimuvad järjekordsed nõukogu valimised. Juhatus valitakse nõukogu poolt viieks aastaks (valiti 2012) ja on käesoleval ajal üheliikmeline. Aretusalased otsused teeb aretusühistu nõukogu.

Aretusühistu struktuuris on kolm osakonda- seemendusjaam, aretusosakond ja teadus- arendusosakond. Aretusühistu põhitegevuse aluseks on aretusprogramm "Marmorliha" (www.estpig.ee), mis uuendati 2014. aastal ning sai ametliku tunnustuse Veterinaar- ja Toiduameti poolt.

Toetused. Põllumajandusloomade aretustoetust saadi 2014. aastal summas 511 145,35 eurot ja koolitustoetust 5629,09 eurot

Investeeringud. Tõukultide ostu investeeriti 27 180 eurot ja importsperma ostu investeeriti 134,97 eurot. Materiaalsesse põhivarasse investeeriti kokku 4259,05 eurot.

Müük. Aretusühistu seemendusjaamast müüdi kuldispermat summas 246 145 eurot (2013.a. 237 060 eurot).

Uue tegevussuunana tegeleb aretusühistu söödakomponentide, peamiselt soja, ühisostuga, et ühistegevuse kaudu saada ühistu liikmetele paremat hinda ja võtta tarnijatelt ära võimalus hindadega mängimiseks. Aretusühistu kaudu müüdi sojat aruandeperioodil summas 737 511 eurot.

Kokkuvõtteks. Seakasvatajaid, kui toidusektori üht olulisimat osa on möödunud perioodil tabanud mitmed negatiivsed asjaolud. Ühistu sisest on see tõrganud liikmeid rohkem panustama koostegemistele ja ühistu põhimõtete väärtustamisele, et kaitsta tehtud investeeringuid, säilitada töökohti ja tegutseda lihasektoris pikema perspektiiviga.

Juhatusesimees Raivo Laanemaa

	2014	2013
Lühiajalise võla kattekordaja e maksevõime = käibevara / lühiajalised kohustused	1,6	0,9

Võlakordaja = kohustused / kogupassiva	0,36	0,35
Üld- ja juhtimiskulude tase = üld- ja juhtimiskulude summa / müügitulu	0,11	0,34
Varude käibevälde = müüdüd toodangu otsekulud / varude keskmine maksumus/365	0,13	0,03

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2014	31.12.2013	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	185 239	156 793	2
Nõuded ja ettemaksed	207 161	109 454	3
Varud	19 456	13 608	4
Kokku käibevara	411 856	279 855	
Põhivara			
Materiaalne põhivara	255 125	300 286	5
Kokku põhivara	255 125	300 286	
Kokku varad	666 981	580 141	
Kohustused ja omakapital			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	20 374	19 966	6
Võlad ja ettemaksed	159 117	104 210	7
Kokku lühiajalised kohustused	179 491	124 176	
Pikaajalised kohustused			
Laenukohustused	58 585	79 034	6
Kokku pikaajalised kohustused	58 585	79 034	
Kokku kohustused	238 076	203 210	
Omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	25 760	25 760	
Kohustuslik reservkapital	1 016	1 016	
Muud reservid	287 175	287 175	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	62 981	3 741	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	51 973	59 239	
Kokku omakapital	428 905	376 931	
Kokku kohustused ja omakapital	666 981	580 141	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2014	2013	Lisa nr
Müügitulu	1 022 167	288 547	10
Muud äritulud	532 431	617 638	11
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-905 465	-162 050	12
Mitmesugused tegevuskulud	-308 706	-375 502	13
Tööjõukulud	-238 274	-241 862	14
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-47 150	-52 485	4
Muud ärikulud	-1 133	-12 876	
Kokku ärikasum (-kahjum)	53 870	61 410	
Intressikulud	-1 897	-2 171	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	51 973	59 239	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	51 973	59 239	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2014	2013	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	53 870	61 410	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	47 150	52 485	4
Kasum (kahjum) põhivara müügist	-1 063	781	4
Kokku korrigeerimised	46 087	53 266	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-97 707	-43 579	3
Varude muutus	-5 847	-5 080	4
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	54 907	12 861	7
Kokku rahavood äritegevusest	51 310	78 878	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-4 259	-21 683	4
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	3 333	0	4
Laekunud intressid	68	128	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-858	-21 555	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenude tagasimaksud	-20 041	-19 619	
Makstud intressid	-1 965	-2 299	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-22 006	-21 918	
Kokku rahavood	28 446	35 405	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	156 793	121 388	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	28 446	35 405	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	185 239	156 793	2

Omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

					Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2012	25 760	1 016	287 175	3 741	317 692
Korrigeeritud saldo 31.12.2012	25 760	1 016	287 175	3 741	317 692
Aruandeaasta kasum (kahjum)				59 239	59 239
31.12.2013	25 760	1 016	287 175	62 980	376 931
Aruandeaasta kasum (kahjum)				51 973	51 973
Muud muutused omakapitalis				1	1
31.12.2014	25 760	1 016	287 175	114 954	428 905

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Eesti Tõusigade Aretusühistu 2014. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga ja kasutades soetusmaksumuse printsiipi.

Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, Eesti Vabariigi Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantud juhendites ning Vabariigi Valitsuse ja rahandusministri vastavasisulistes määrustes.

Eesti Tõusigade Aretusühistu kasutab kasumiaruande koostamisel Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeemi nr 1.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes ja euro täpsusega.

Eesti Tõusigade Aretusühistu ei oma teiste ettevõtete aktsiaid ega osasid, samuti ei kuulu ta ühegi äriühenduse koosseisu, aastaaruanne on iseseisev aruanne.

Eesti Tõusigade Aretusühistu raamatupidamisarvestus toimub tekkepõhisest arvestusprintsibist lähtuvalt.

Finantsvarad

Finantsvarana on kajastatud:

1. raha pangaarvetel
2. nõudeid ostjate vastu
3. muud lühiajalisi nõudeid

Finantsvarad võetakse esialgu arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest saadava tasu õiglane väärtus. Kui finantsvara eest tasutakse 1 aasta jooksul, loetakse vara soetusmaksumuseks saadud rahasumma nominaalväärtust. Edaspidi kajastatakse finantsvarasid korrigeeritud soetusmaksumuses. Ettevõttel on ainult lühiajalised finantsvarad.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes arvelduskontode jääke.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena kajastatakse nõudeid ostjate vastu, laekumata liikmemaksusid, ettemaksusid teenuste eest.

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Seejuures hinnatakse iga kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded kajastatakse tegevuskuludes. Lootusetud nõuded on kantud bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisena. 2013 ega 2014 ei hinnatud lootusetuks ega ebatõenäoliselt realiseeruvaks ühtegi nõuet, samuti ei laekunud ühtegi varem kuluks kantud nõuet.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude kuludes kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse FIFO meetodit. Varud kajastatakse bilansis lähtudes sellest, kumb on madalam, kas nende soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Varude allahindlusi nende neto realiseerimisväärtusele kajastatakse allahindluse perioodil müüdud toodangu (kaupade, teenuste) kuluna.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalse põhivara kajastamisel bilansis on selle soetusmaksumusest maha arvatud akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Olulisuse printsibist lähtudes võetakse arvele põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 1000eurot ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale.

Ettevõtte kasutab materiaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset meetodit. Aastane kulum norm määratakse igale põhivara objektile

eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeest. Materiaalse põhivara gruppidele on üldjuhul määratud järgmised kasulikud eluead:

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Hooned ja rajtised	14-33
Masinad ja seadmed	5-10
Muu inventar	5

Materiaalse põhivara objekti spetsiifika tõttu võib selle kasulik eluiga erineda muu sarnase grupi omast. Sellisel juhul vaadatakse seda eraldiseisvana ning määratakse talle sobiv amortisatsiooniperiood.

Materiaalsele põhivarale määratud amortisatsiooninormid vaadatakse üle, kui on ilmnunud asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara või põhivaragrupi kasulikku eluiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevates perioodides.

Kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine; amortiseerimist alustatakse uuesti hetkest, mil vara lõppväärtus on langenud alla tema bilansilise jääkmaksumuse.

Kui materiaalse põhivara objektile on tehtud selliseid kulutusi, mis vastavad materiaalse põhivara mõistele, siis need kulutused lisatakse põhivara objekti soetusmaksumusele. Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

Kui materiaalse põhivara objektile vahetatakse välja mõni oluline komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele, eeldusel, et see vastab materiaalse põhivara mõistele. Asendatav komponent kantakse bilansist maha. Kui asendatava komponendi soetusmaksumus ei ole teada, hinnatakse maha kantavat maksumust lähtudes asendamise hetke soetusmaksumusest, arvestades maha hinnangulise kulumi.

Rendid

Kapitalirendina kajastatakse alates 2004. aastast renditehingut kõigil juhtudel, kui esineb vähemalt üks alljärgnevatest tingimustest:

- renditava vara omandiõigus läheb rendiperioodi lõpuks üle rentnikule;
- rentnikul on optioon osta renditavat vara hinna eest, mis on eeldatavasti oluliselt madalam selle vara õiglasest väärtusest optiooni realiseerimise kuupäeval ning rendi jõustumise hetkel on piisavalt kindel, et rentnik seda võimalust kasutab;
- lepinguperiood kestab suure osa (üle 75%) renditava vara majanduslikust elueast, isegi kui omandiõigus ei lähe üle;
- rendi jõustumise hetkel on rendimaksete miinimumsumma nüüdiseväärtus peaaegu sama suur (üle 90%) kui renditava vara õiglase väärtus;
- renditud vara on niivõrd spetsiifiline, et ainult rentnik saab seda ilma suuremate modifikatsioonideta kasutada.

Kapitalirendi alusel renditud vara kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas. Makstavad rendimaksud jagatakse finantskuluks ja kohustuse vähendamiseks. Finantskulud kajastatakse rendiperioodi jooksul.

Finantskohustused

Finantskohustusena kajastatakse tarnijatele tasumata arveid, maksuvõlgasid, võlgasid töövõtjatele, tasumata liisingumakseid ja muid lühi- ja pikaajalisi kohustusi.

Finantskohustused võetakse arvele nende soetusmaksumusele, milleks on üldjuhul tasumisele kuuluv rahasumma nominaalväärtuses. Bilansis on finantskohustused kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses. Finantskohustused, mis kuuluvad maksmisele 12kuu jooksul bilansipäevast, kajastatakse bilansis lühiajaliste kohustustena. Muud kohustused on pikaajalised kohustused - liisingu osamaksud, mis kuuluvad maksmisele 1-5 aasta jooksul.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Tingimusliku kohustusena arvestatakse tulumaksu kohustust, mis tekiks kogu jaotamata kasumi ja muude reservide väljajaotamisel dividendideks ning võimalikku dividendikohustust.

Sihtfinantseerimine

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude-kulude vastavuse printsiibist. Valitsuse sihtfinantseerimine, mida saadi eelmise perioodi tegevuskulude kompenseerimiseks, arvestatakse selle perioodi tuluna, millal sihtfinantseerimise summat saab usaldusväärset ja objektiivset määrata ning kui laekumine on tõenäoline, rakendades brutomeetodit.

Mitterahaline toetus kajastatakse 0-maksumusega lähtudes soetusmaksumuse printsiibist.

Finantsabi kajastatakse tuluna siis, kui saadaolevat finantsabi saab usaldusväärset ja objektiivset määrata ning on kindel selle finantsabi laekumine.

Sihtfinantseerimisel, mis on saanud investeeringutoetusena põhivarade soetamiseks rakendatakse netomeetodit.

Tulud

Kaupade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärset määratav. Teenuste osutamisega seotud tulu kajastatakse vastavalt osutatava teenuse täitmise

valmidusastmele. Teenuse täitmise valmidusastet hinnatakse lähtudes teenusele seni tehtud kulutuste osast võrreldes projekti kogukuludega.

Kulud

Kulud kajastatakse kulu tekkimise momendil, arvestamata maksetähtaega. Kulud on jaotatud otstarbe alusel "Kaubad, toore, materjal ja teenused", kus kajastatakse põhitegevuseks soetatud kaupasid ja teenuseid - müüdü kauba kulu, sperma, ravimid, söödad jne. Kasumiaruande kirjel "Muud tegevuskulud" kajastatakse tegevuskulusid - põhivara remont ja hooldus, sidekulud, kindlustused jne.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks on ettevõtte töötajad, juhatuse liikmed, nõukogu liikmed ja nende perekonnaliikmed ning nende isikute kontrolli alla kuuluvad ettevõtted.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2014	31.12.2013
Raha pangas	185 239	156 793
Kokku raha	185 239	156 793

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2014	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	170 894	170 894
Ostjatelt laekumata arved	170 894	170 894
Muud nõuded	8	8
Intressinõuded	8	8
Ettemaksed	36 259	36 259
Tulevaste perioodide kulud	1 848	1 848
Muud makstud ettemaksed	34 411	34 411
Kokku nõuded ja ettemaksed	207 161	207 161
	31.12.2013	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	46 901	46 901
Ostjatelt laekumata arved	46 901	46 901
Muud nõuded	1	1
Intressinõuded	1	1
Ettemaksed	62 552	62 552
Tulevaste perioodide kulud	1 803	1 803
Muud makstud ettemaksed	60 749	60 749
Kokku nõuded ja ettemaksed	109 454	109 454

Kirjel "Muud makstud ettemaksed" moodustab 2013 aastal suurema osa ettemakstud käibemaks 23 573€, PRIA projektidega seotud ettemaksed 17 546€, laekumata liikmemaksud 15 000€.

2014 aastal on vastaval kirjel PRIA projektidega seotud ettemaksed 17 546€, laekumata liikmemaksud 14 500€.

2014 ja 2013 aasta jooksul pole hinnatud lootusetuks ega ebatõenäoliseks mitte ühtegi nõuet. Bilansi kuupäeva seisuga 31.12.2013 oli

nõuete koosseisus vanemaid kui 90 päeva nõudeid summas 8 100 eurot. Seisuga 31.12.2014 on vanemaid kui 90 päeva nõudeid 29454 euro eest. Sellest 18493 eurone nõue on aastaaruande koostamise hetkeks tagatud notariaalselt seatud hüpoteegiga. Toetudes varasemate perioodide kogemusele, on juhatuse hinnangul kõik nõuded laekuvad.

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2014	31.12.2013
Müügiks ostetud kaubad	18 911	12 696
Ettemaksed varude eest	545	912
Kokku varud	19 456	13 608

Varudes on kajastatud MS Schippers'ilt edasimüügi eesmärgil ostetud seakasvatajatele tarvilikud väikevahendid (seemenduskateetrid, kõrvamärgid emistele ja põrsastele jne).

Lisa 5 Materiaalne põhivara (eurodes)

										Kokku
	Maa	Ehitised				Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata projektid	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
			Transpordivahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed					
31.12.2012										
Soetusmaksumus	1 432	363 839	10 124	11 796	111 001	132 921	29 020	300	300	527 512
Akumuleeritud kulum	0	-111 851	-4 672	-3 436	-68 855	-76 963	-6 829			-195 643
Jääkmaksumus	1 432	251 988	5 452	8 360	42 146	55 958	22 191	300	300	331 869
Ostud ja parendused		6 045		1 458	5 480	6 938		9 000	9 000	21 983
Amortisatsioonikulu	0	-23 667	-2 628	-2 511	-18 568	-23 707	-5 111			-52 485
Ümberklassifitseerimised								-300	-300	-300
Ümberklassifitseerimine lõpetamata projektidest								-300	-300	-300
Muud muutused							-781			-781
31.12.2013										
Soetusmaksumus	1 432	369 884	10 124	10 341	113 249	133 714	27 771	9 000	9 000	541 801
Akumuleeritud kulum	0	-135 518	-7 300	-3 034	-84 191	-94 525	-11 472			-241 515
Jääkmaksumus	1 432	234 366	2 824	7 307	29 058	39 189	16 299	9 000	9 000	300 286
Ostud ja parendused		1 708	2 551			2 551				4 259
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		1 708								1 708
Muud ostud ja parendused			2 551			2 551				2 551
Amortisatsioonikulu		-23 861	-2 190	-2 068	-14 286	-18 544	-4 745			-47 150
Müügid			-2 270			-2 270				-2 270
31.12.2014										
Soetusmaksumus	1 432	371 592	10 125	10 341	113 249	133 715	27 771	9 000	9 000	543 510
Akumuleeritud kulum	0	-159 379	-9 210	-5 102	-98 477	-112 789	-16 217			-288 385
Jääkmaksumus	1 432	212 213	915	5 239	14 772	20 926	11 554	9 000	9 000	255 125

Müüdnud materiaalne põhivara müügihinna

	2014	2013
Masinad ja seadmed	3 333	0
Transpordivahendid	3 333	0
Kokku	3 333	0

Lisa 6 Laenukohustused

(eurodes)

	31.12.2014	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Pikaajalised laenud							
Pikaajaline laen Swedbank	78 959	20 374	58 585		1,886%	EUR	24.09.2018
Pikaajalised laenud kokku	78 959	20 374	58 585				
Laenukohustused kokku	78 959	20 374	58 585				
	31.12.2013	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Pikaajalised laenud							
Pikaajaline laen Swedbank	99 000	19 966	79 034		2,721%	EUR	24.09.2018
Pikaajalised laenud kokku	99 000	19 966	79 034				
Laenukohustused kokku	99 000	19 966	79 034				

Laenu tagatiseks on hüpoteek kinnistule (reg.osa 512104) asukohaga Vasula küla, Tartu vald, Tartu maakond.

Lisa 7 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2014	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	82 207	82 207
Võlad töövõtjatele	40 295	40 295
Maksuvõlad	35 258	35 258
Muud võlad	1 357	1 357
Muud viitvõlad	1 357	1 357
Kokku võlad ja ettemaksed	159 117	159 117
	31.12.2013	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	69 994	69 994
Võlad töövõtjatele	33 151	33 151
Muud võlad	1 065	1 065
Muud viitvõlad	1 065	1 065
Kokku võlad ja ettemaksed	104 210	104 210

Võlad tarnijatele on oluliselt suurenenud võrreldes eelmiste perioodidega, sest 2014 aastal on suurenenud ka müügitulu ja kaubakulu seoses söödakomponentide müügitegevuse alustamisega.

Kogu kohustustest tarnijate vastu seisuga 31.12.2013 on pikemaajalised kui 30 päeva kohustused summas 5015 eurot. Käesoleva aruande koostamiseks pikaajalised kohustused puuduvad.

Lisa 8 Tingimuslikud kohustused ja varad (eurodes)

	31.12.2014	31.12.2013
Tingimuslikud kohustused		
Võimalikud dividendid	335 108	276 622
Tulumaksukohustus võimalikelt dividendidelt	67 021	73 533
Kokku tingimuslikud kohustused	402 129	350 155

Lisa 9 Sihtfinantseerimine (eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2012	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2013
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Aretustoetus	0	601 263		-601 263	0
Praktikaotetus	0	711		-711	0
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	0	601 974		-601 974	0
Kokku sihtfinantseerimine	0	601 974		-601 974	0
	31.12.2013	Saadud	Tagastatud	Tulu	31.12.2014
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks					
Aretustoetus	0	511 145	0	511 145	1 022 290
Kokku sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks		511 145		511 145	1 022 290
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Koolitustegevuse toetus	0	5 629	0	5 629	11 258
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks		5 629		5 629	11 258
Kokku sihtfinantseerimine		516 774		516 774	1 033 548

Varad neto soetusmaksumuses

	2013
	Saadud
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	
Investeeringutoetus	664
Kokku sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	664
Kokku sihtfinantseerimine	664

Lisa 10 Müügitulu

(eurodes)

	2014	2013
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	1 018 974	282 127
Poola	0	701
Läti	3 193	5 719
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	1 022 167	288 547
Kokku müügitulu	1 022 167	288 547
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Seemendusjaama müügitulu (01621)	246 145	237 060
Aretusteenused (01621)	9 871	13 287
Koolitusteenused (85599)	5 280	6 595
Kaupade müük (01621)	23 360	31 605
Söödakomponentide müük (46211)	737 511	0
Kokku müügitulu	1 022 167	288 547

Lisa 11 Muud äritulud

(eurodes)

	2014	2013
Kasum materiaalse põhivara müügist	1 063	0
Tulu sihtfinantseerimisest	516 774	602 638
Liikmemaksud	14 500	15 000
Muud	94	0
Kokku muud äritulud	532 431	617 638

Lisa 12 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(eurodes)

	2014	2013
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	748 200	25 582
Energia	40 186	42 524
Elektrienergia	11 862	12 755
Soojusenergia	2 995	2 467
Kütus	25 329	27 302
Ostusöödad, ravimid, tõumaterjal	111 782	89 115
Muud	5 297	4 829
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	905 465	162 050

Lisa 13 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2014	2013
Üür ja rent	19 194	20 263
Mitmesugused bürookulud	8 579	7 641
Lähetuskulud	5 875	1 893
Koolituskulud	675	2 164
Riiklikud ja kohalikud maksud	200	98
Seadmete remont ja hooldus	15 669	8 876
Andmebaaside haldamine, jõudlusandmete kogumine	207 873	265 947
Kindlustuskulud	4 166	4 648
Seminaride ja koosolekute korraldamisega seotud kulud	10 586	25 464
Soetatud väikeinventar	4 940	4 756
Hoonete remont ja korrashoid	9 687	9 852
Sisseostetud teenused	10 914	13 673
Transpordikulud	6 049	7 265
Reklaam	2 296	1 668
Muud	2 003	1 294
Kokku mitmesugused tegevuskulud	308 706	375 502

Real "Andmebaaside haldamine, jõudlusandmete kogumine" on kajastatud kulud, mis on seotud seoses aretusprogrammiga "Marmorliha". Eesti Tõusigade Aretusühistu liikmesfarmid koguvad ja sisestavad tõuloomade aretuslaseid ning põlvnemisalaseid andmeid keskkonnas "Possu".

Lisa 14 Tööjõukulud

(eurodes)

	2014	2013
Palgakulu	173 713	180 816
Sotsiaalmaksud	59 080	61 416
Puhkusereservi muutus	5 482	-370
Kokku tööjõukulud	238 275	241 862
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	10	13

Lisa 15 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2014	2013
Arvestatud tasu	31 605	27 900

Juhtkonna hinnangul olulisi tehinguid seotud osapooltega 2013 ega 2014 aastal ei toimunud.

Juhatuse ja nõukogu liikmetele ei ole ette nähtud hüvitisi juhatuse ja nõukogu liikme volituste lõppemisel või lõpetamisel.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 03.03.2015

Eesti Töusigade Aretusühistu (registrikood: 10023404) 01.01.2014 - 31.12.2014 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
RAIVO LAANEMAA	Juhatuse liige	03.03.2015

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Eesti Tõusigade Aretusühistu üldkoosolekule

Oleme üle vaadanud Eesti Tõusigade Aretusühistu raamatupidamise aastaaruande, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2014, kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisaasid. Selle raamatupidamise aastaaruande eest on vastutav majandusüksuse juhtkond. Meie kohustuseks on anda aruanne selle raamatupidamise aastaaruande kohta tuginedes meiepoolsele ülevaatusel. Ülevaadatud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud lehekülgedel 5 kuni 18.

Me viisime oma ülevaatusel läbi kooskõlas rahvusvahelise ülevaatuselise teenuse standardiga (Eesti) 2400. Selle standardiga nõutakse, et me planeerime ja teostame ülevaatusel omandamiseks mõeldud kindluse selles osas, et raamatupidamise aastaaruandes ei esine olulist väärkajastamist. Ülevaatusel piirdub peamiselt järelepäringutega majandusüksuse töötajatel ja finantsandmete suhtes rakendatud analüütiliste protseduuridega ning seega annab väiksema kindluse kui audit. Me ei ole läbi viinud auditit ja seega ei avalda me auditiarvamust.

Kokkuvõte

Tuginedes meiepoolsele ülevaatusel, ei ole meile teatavaks saanud midagi, mis sunniks meid uskuma, et kaasatud raamatupidamise aastaaruanne ei kajasta õiglaselt kõigis olulistel osades Eesti Tõusigade Aretusühistu finantsseisundit seisuga 31.12.2014 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

/digitaalselt allkirjastatud/

Inga Kuusik

Vandeauditiitori number 275

Inga Kuusik

Audiitorettevõtja tegevusloa number 245

Pärna 10-5, Tartu

03.03.2015

Audiitorite digitaalallkirjad

Eesti Tõusigade Aretusühistu (registrikood: 10023404) 01.01.2014 - 31.12.2014 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
INGA KUUSIK	Vandeaudiitor	04.03.2015

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2014
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	62 981
Aruandeaasta kasum (kahjum)	51 973
Kokku	114 954
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	114 954
Kokku	114 954

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Loomakasvatuse abitegevused	01621	279376	27.33%	Jah
Teravilja, töötlemata tubaka, seemnete ja loomasööda hulгимүүк	46211	737511	72.15%	Ei
Muu mujal liigitamata koolitus	85599	5280	0.52%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 7493144
Faks	+372 2493127
Mobiiltelefon	+372 5135927
E-posti aadress	estpig@estpig.ee